НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДСТУ 8907:2019

НАСТАНОВА ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО

Видання офіційне

Київ
ДП «УкрНДНЦ»
2020

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Технічний комітет стандартизації «Експертиза містобудівної та проектної документації на будівництво» (ТК 319)

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від 15 жовтня 2019 р. № 311 з 2020–07–01

3 Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України

4 НА ЗАМІНУ ДСТУ-Н Б А.2.2-10:2012

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати
задля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи**

ДП «УкрНДНЦ», 2020

ЗМІСТ

С.

1 Сфера застосування 1

2 Нормативні посилання 1

3 Терміни та визначення понять 1

4 Загальні положення 2

5 Порядок надання до експертної організації проектної документації на будівництво та організації проведення її експертизи 4

6 Строки проведення експертизи 5

7 Вартість проведення експертизи 5

8 Вимоги до проведення експертизи за напрямами та розділами проектної документації на будівництво 5

9 Порядок оформлення, затвердження та видавання письмових експертних звітів за результатами експертизи проектної документації на будівництво 7

10 Ведення архіву справ експертизи проектної документації на будівництво 8

Додаток А (обов'язковий) Форма експертного звіту щодо розгляду проектної документації на будівництво 10

Додаток Б (обов'язковий) Форма експертного звіту щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва 12

Додаток В (обов'язковий) Форма експертного звіту щодо розгляду кошторисної частини проектної документації 14

Додаток Г (обов'язковий) Форма експертного звіту щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва та її кошторисної частини 16

Додаток Д (обов'язковий) Форма експертного звіту щодо виявлення помилок і недотримання нормативних вимог у проектній документації на будівництво 18

Додаток Е (довідковий) Бібліографія 20

ДСТУ 8907:2019

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАСТАНОВА ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО

GUIDELINES FOR ORGANIZATION
OF INSPECTION FOR PROJECTS DOCUMENTATION
FOR CONSTRUCTION

Чинний від 2020–07–01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює процедуру проведення експертизи проектної документації на будівництво. У ньому наведено рекомендації щодо організації порядку її виконання. Цей стандарт призначено для застосування експертами, експертними організаціями, проектувальниками, замовниками, розпорядниками бюджетних коштів.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі національні стандарти:

ДСТУ 4163–2003 Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів

ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва

ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво.

Примітка. Чинність стандартів, на які є посилання в цьому стандарті, перевіряють згідно з офіційними виданнями національного органу стандартизації — каталогом національних нормативних документів і щомісячними інформаційними покажчиками національних стандартів.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесено зміни, треба застосувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті вжито такі терміни:

— будівництво, генеральний проектувальник, головний архітектор проекту, головний інженер проекту, коригування проектної документації, проектувальник, об’єкт, об’єкт будівництва [8];

— вихідні дані, замовник, клас наслідків (відповідальності) [3];

— експертиза, завдання на проектування [1];

— кваліфікаційний сертифікат [7];

— реставрація [2]**.**

Нижче наведено терміни, додатково вжиті в цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

3.1 відповідальний експерт

Експерт, який одержав у встановленому законодавством порядку відповідний кваліфікаційний сертифікат, що підтверджує його здатність виконувати роботи з експертизи проектної документації на будівництво за відповідним напрямом експертизи, якого можна залучати до проведення експертизи окремих розділів проектної документації на будівництво та який несе відповідальність згідно із законодавством України

Видання офіційне

3.2 головний експерт проекту (ГЕП)
Відповідальний експерт, який очолює та координує проведення експертизи проектної документації в цілому та несе відповідальність згідно із законодавством України

3.3 експерт (фахівець)
Особа, яка відповідає кваліфікаційним вимогам згідно з [11], здійснює під керівництвом відповідального експерта експертизу за відповідним напрямом, окремих розділів або частин проектної документації на будівництво, може не мати кваліфікаційного сертифіката та печатки, але несе відповідальність згідно із законодавством України

3.4 експертна організація
Організація, що має статус юридичної особи та відповідає критеріям, визначеним центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування (далі — Критерії) [9]. Відомості про такі організації внесено зазначеним центральним органом виконавчої влади або на підставі делегованих повноважень саморегулівною організацією у сфері архітектурної діяльності за відповідним напрямом підприємницької діяльності (у разі її утворення) до переліку експертних організацій

3.5 експертний звіт
Документально оформлений результат проведення експертизи проектної документації на будівництво

3.6 замовник експертизи
Фізична або юридична особа, яка згідно із законодавством має належні повноваження та звернулася до експертної організації для укладання договору на проведення експертизи, або проектувальник, якщо це передбачено договором на виконання проектних робіт

3.8 проектна документація на будівництво
Документація, що складається з креслеників, графічних та текстових матеріалів, інженерних та кошторисних розрахунків, які визначають містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні та технологічні рішення, вартісні показники конкретного об'єкта будівництва. Її надають для проведення експертизи для визначення її відповідності вимогам законодавства України у сфері будівництва, будівельних норм і правил та нормативних документів.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Експертизу проектної документації на будівництво проводять згідно з [1], [3], [6] та положеннями цього стандарту.

4.2 Мета проведення експертизи проектної документації на будівництво — визначення якості проектних рішень через виявлення відхилень від вимог законодавства України у сфері будівництва, будівельних норм і правил та нормативних документів за такими напрямами:
— міцність, надійність та довговічність;
— експлуатаційна безпека, дотримання вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, інженерне забезпечення;
— кошторисна частина проектної документації;
— санітарне та епідеміологічне благополуччя населення;
— екологія;
— охорона праці;
— енергозбереження;
— пожежна безпека;
— техногенна безпека;
— ядерна та радіаційна безпека.

4.3 Результат проведення експертизи проектної документації на будівництво — експертний звіт, оформлений згідно з додатками А, Б, В, Г, Д.

4.4 Відповідальність замовника, замовника експертизи, проектувальника, головного архітектора проекту (головного інженера проекту), експертної організації, експертів визначено згідно із законодавством.

4.5 Експертиза є завершальним етапом розроблення проектної документації на будівництво, її проводять у встановленому законодавством порядку та відповідно до вимог цього стандарту перед затвердженням (схваленням) цієї документації.

4.6 Експертизу проектної документації на будівництво проводять експертні організації.

До проведення експертизи з питань міцності, надійності, довговічності будинків та споруд, їхньої експлуатаційної безпеки, зокрема дотримання вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, інженерного забезпечення та кошторисної частини проектної документації треба залучати відповідальних експертів зі штату експертної організації [3, 8].

До проведення експертизи з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної та техногенної, ядерної та радіаційної безпеки можна залучати відповідальних експертів як зі штату експертної організації, так і на підставі цивільно-правових договорів.

Експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів зі значними наслідками (СС3), споруджуваних за бюджетні кошти, кошти державних та комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредити, надані під державні гарантії (крім випадків, передбачених законодавчими актами), за наявності відповідних рішень щодо їх залучення (далі — державні кошти) здійснюють експертні організації, у складі яких не менше ніж 80 % експертів працюють на постійній основі, що отримали відповідний кваліфікаційний сертифікат за напрямами експертизи, зазначеними в 4.2, мають філії (представництва) у регіонах, на території яких реалізують проекти будівництва.

4.7 Експертизу проектної документації на будівництво комплексів (будов), до складу яких входять об'єкти з різними класами наслідків (відповідальності), проводять експертні організації відповідно до механізму проведення експертизи щодо об'єктів з найвищим класом наслідків (відповідальності).

Якщо об'єктом будівництва є комплекс (будова), до складу якого (якої) входять об'єкти, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1) та за сукупними показниками перевищують рівень, установлений для об'єктів з відповідним класом наслідків (відповідальності), проектна документація на будівництво підлягає обов'язковій експертизі за всіма напрямами.

4.8 Обов'язковій експертизі підлягає проектна документація на нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт та технічне переоснащення об'єктів будівництва, яку затверджують (схвалюють) на стадіях проектування: техніко-економічне обґрунтування (ТЕО), техніко-економічний розрахунок (ТЕР), ескізний проект (ЕП), проект (П), робочий проект (РП) та розроблюють для об'єктів, що:

— за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, — щодо додержання нормативів з питань міцності, надійності, довговічності будинків і споруд, їхньої експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, зокрема вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної та техногенної, ядерної та радіаційної безпеки;

— за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1) та які споруджують на територіях зі складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, — у частині їхньої міцності, надійності та довговічності;

— споруджують із залученням державних коштів, якщо їхня кошторисна вартість перевищує 300 тис. гривень, — щодо кошторисної частини проектної документації;

— підлягають оцінці впливу на довкілля згідно з [4].

4.9 За бажанням замовника або проектувальника для підтвердження правильності прийнятих проектних рішень може бути проведено експертизу проектної документації на будівництво об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з:

— незначними наслідками (СС1) у цілому, за окремими напрямами, зазначеними в 4.2, та окремими розділами [10] проектної документації на будівництво;

— середніми наслідками (СС2) та значними наслідками (СС3) за окремими напрямами, зазначеними в 4.2, та окремими розділами [10] проектної документації на будівництво.

У разі такого звернення замовник експертизи та експертна організація повинні укласти договір, умовами якого передбачити, що результатом його виконання має бути експертна оцінка щодо розгляду проектної документації на будівництво (або її окремих розділів) на відповідність чи невідповідність нормативним вимогам за окремими напрямами, зазначеними в 4.2. Експертну оцінку складають у довільній формі.

Така оцінка не є підставою для затвердження (схвалення) проектної документації на будівництво та отримання документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт.

Вартість такої експертизи визначають договірною ціною, погодженою сторонами, виходячи з фактичних трудовитрат, необхідних для її проведення, а також усередненої вартості одного людино-дня роботи експертів, які її виконуватимуть.

5 ПОРЯДОК НАДАННЯ ДО ЕКСПЕРТНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ЇЇ ЕКСПЕРТИЗИ

5.1 Експертну організацію для проведення експертизи проектної документації на будівництво визначає замовник з числа тих, що відповідають Критеріям, інформацію про що оприлюднено на офіційному сайті органу, що формує перелік експертних організацій, виходячи з наданих їм повноважень згідно з [9].

Експертизу проектної документації на будівництво не може проводити юридична або фізична особа, яка брала участь у її розробленні.

5.2 Для проведення експертизи її замовник подає до експертної організації офіційний лист, складений у довільній формі, до якого додає проектну документацію на будівництво, розроблену в порядку, установленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування. Проектну документацію на будівництво подають у паперовому вигляді (не більше ніж у трьох примірниках), у складі та за змістом згідно з вимогами будівельних норм, та в електронному вигляді (у форматі PDF) — для текстової, графічної, табличної, ілюстративної частин проектної документації на будівництво, кошторисну частину — у форматі програмного комплексу, у якому її виконано, або у вигляді електронних документів, розроблених із застосуванням технологій будівельного інформаційного проектування, формат яких визначають договором.

Для проведення експертизи до проектної документації на будівництво об’єктів, що підлягають оцінці впливу на довкілля згідно з [3], додають результати оцінки впливу на довкілля.

5.3 Під час приймання проектної документації на будівництво експертна організація для можливості укладення договору на виконання експертизи згідно з [5] повинна отримати від замовника експертизи необхідну інформацію.

5.4 Експертизу проводять на підставі договору, укладеного між замовником експертизи та експертною організацією після подання замовником експертизи проектної документації на будівництво в обсязі відповідно до 5.2 та інформації відповідно до 5.3.

5.5 Для приймання проектної документації на будівництво призначають головного експерта проекту (далі — ГЕП) зі штатного складу експертної організації, який повинен попередньо розглянути та проаналізувати надану документацію на відповідність вимогам будівельних норм і правил та нормативних документів і стандартів щодо її оформлення, складу та змісту, визначити необхідні напрями проведення експертизи. ГЕП також повинен проаналізувати проектну документацію на будівництво на відповідність основним технічним показникам, схваленим на стадіях ТЕО, ТЕР, ЕП, якщо відповідно до завдання на проектування їх було розроблено.

У разі некомплектності проектної документації на будівництво експертна організація повинна надіслати замовнику експертизи повідомлення щодо необхідності її доукомплектування.

5.6 У підготовці експертного звіту беруть участь ГЕП, відповідальні експерти відповідно до напрямів експертизи, експерти (фахівці).

5.7 Під час проведення експертизи проектної документації на будівництво, у разі недостатнього обґрунтування проектних рішень, на запит експертної організації надають інженерно-технічні, техніко-економічні, екологічні розрахунки, розрахунки конструкцій, матеріали проектів-аналогів, а також матеріали інженерних вишукувань та обстежень з їхніми висновками та рекомендаціями.

Такі матеріали та розрахунки має бути надано офіційно експертній організації в тимчасове користування та повернуто після проведення експертизи.

5.8 У разі розбіжностей з питань проведення експертизи проектної документації на будівництво, що виникають між замовником та експертною організацією, можна звернутися до центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері будівництва, архітектури, містобудування, або до суду.

6 СТРОКИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ

6.1 Строки проведення експертизи проектної документації на будівництво згідно з [6] становлять:

— для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, залежно від технічної та технологічної складності об'єктів будівництва — не більше ніж 30 календарних днів;

— для об'єктів, що становлять підвищену ядерну, радіаційну та екологічну небезпеку, а також тих, щодо яких проводять оцінку їхнього впливу на навколишнє природне середовище, — не більше ніж 90 календарних днів;

— для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками, що споруджують на територіях зі складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, — не більше ніж 15 календарних днів;

— для кошторисної частини проектної документації на будівництво об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками, — не більше ніж 15 календарних днів.

Строк проведення експертизи проектної документації на будівництво комплексу (будови) треба визначати з урахуванням 4.7.

6.2 Календарні строки проведення експертизи проектної документації на будівництво в межах, установлених у 6.1, та відлік строку початку проведення експертизи має бути зазначено в договорі між замовником експертизи та її виконавцем.

7 ВАРТІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ

Вартість проведення експертизи проектної документації на будівництво визначають згідно з ДСТУ Б Д.1.1-7 та зазначають у договорі між замовником експертизи та експертною організацією.

8 ВИМОГИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ЗА НАПРЯМАМИ ТА РОЗДІЛАМИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО

8.1 Під час здійснення експертизи проектної документації на будівництво її якість визначають через виявлення відхилень прийнятих проектних рішень від вимог законодавства України у сфері будівництва, будівельних норм і правил та нормативних документів, вихідних даних. Результати наводять у відповідних експертних звітах з посиланням на конкретні вимоги законодавчих актів, будівельних норм і правил та нормативних документів, вихідних даних, які було порушено.

8.2 До проведення експертизи проектної документації на будівництво треба залучати відповідальних експертів за відповідними напрямами експертизи, зазначених у 8.2.1—8.2.9.

8.2.1 З питань міцності, надійності, довговічності — відповідальних експертів зі штату експертної організації щодо забезпечення механічного опору та стійкості.

8.2.2 З питань експлуатаційної безпеки, дотримання вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також інженерного забезпечення — відповідальних експертів зі штату експертної організації щодо забезпечення безпеки експлуатації та вимог охорони праці, забезпечення захисту від шуму.

8.2.3 Щодо об'єктів, які споруджують із залученням державних коштів, — відповідальних експертів зі штату експертної організації щодо експертизи кошторисної частини проектної документації.

8.2.4 З питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення — відповідальних експертів щодо забезпечення безпеки життя та здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення.

8.2.5 З питань екології — відповідальних експертів щодо забезпечення безпеки життя та здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення.

8.2.6 З питань охорони праці — відповідальних експертів щодо забезпечення безпеки експлуатації та вимог охорони праці, забезпечення захисту від шуму.

8.2.7 З питань енергозбереження — відповідальних експертів щодо забезпечення економії енергії.

8.2.8 З питань пожежної та техногенної безпеки об'єктів будівництва — відповідальних експертів щодо дотримання вимог пожежної та техногенної безпеки.

8.2.9 З питань ядерної та радіаційної безпеки — відповідальних експертів за напрямом щодо забезпечення ядерної та радіаційної безпеки.

8.3 До проведення експертизи проектної документації на будівництво щодо архітектурних рішень треба залучати архітектора, який отримав відповідний кваліфікаційний сертифікат.

8.4 До проведення експертизи проектної документації на будівництво автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення треба залучати відповідальних експертів, що отримали в установленому порядку кваліфікаційний сертифікат щодо експертизи проектної документації доріг.

8.5 До проведення експертизи за такими розділами проектної документації на будівництво: водопостачання та водовідведення; опалення, вентиляція та кондиціонування повітря; газо- та холодопостачання; електрообладнання та електроосвітлення; зв'язок та сигналізація, автоматизація інженерного обладнання; організація будівництва; генеральний план — залучають експертів (фахівців).

8.6 Залучення до проведення експертизи тих чи інших відповідальних експертів за відповідними напрямами та відповідно до стадій проектування здійснюють з питань, наведених у 8.6.1—8.6.9.

8.6.1 Щодо міцності, надійності та довговічності, експлуатаційної безпеки, зокрема вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, інженерного забезпечення — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів будь-якого призначення на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП.

8.6.2 Щодо кошторисної частини проектної документації — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів будь-якого призначення на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП, якщо такі об'єкти споруджують із залученням державних коштів та їхня кошторисна вартість перевищує 300 тис. гривень.

8.6.3 Щодо санітарного та епідеміологічного благополуччя населення — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів будь-якого призначення на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП.

8.6.4 Щодо екології — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку або можуть спричинити негативний влив на стан навколишнього природного середовища, а також об'єктів, що підлягають оцінці впливу на довкілля згідно з [4], на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП.

8.6.5 Щодо охорони праці — під час експертизи проектної документації на нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, технічне переоснащення об'єктів виробничого призначення, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури на стадіях проектування П, РП.

8.6.6 Щодо енергозбереження — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, пов'язаних з видобуванням, переробкою, виробництвом, транспортуванням, зберіганням, споживанням паливо-енергетичних ресурсів, у тому числі для опалення, охолодження, вентиляції, гарячого водопостачання та освітлення будівель та споруд, на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП.

8.6.7 Щодо пожежної безпеки — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів будь-якого призначення на стадіях проектування П, РП.

8.6.8 Щодо техногенної безпеки — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, що можуть спричинити виникнення надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру та вплинути на стан захисту населення і територій, перелік яких визначає Кабінет Міністрів України, на стадіях проектування П, РП.

8.6.9 Щодо ядерної та радіаційної безпеки — під час експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними матеріалами та відходами від них, на стадіях проектування ТЕО, ТЕР, ЕП, П, РП.

8.7 Експертиза проектної документації на будівництво в частині інженерного забезпечення об'єктів будівництва має охоплювати експертизу прийнятих проектних рішень щодо внутрішніх інженерних мереж та зовнішніх мереж до місць їхнього приєднання згідно з технічними умовами [3].

8.8 Для експертизи проектної документації на будівництво об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками, споруджуваних на територіях зі складними інженерно-геологічними та техногенними умовами щодо міцності, надійності, довговічності об'єкта будівництва, замовник повинен надати експертній організації проектну документацію на будівництво (або окремі її розділи), необхідну для підготовки відповідного експертного звіту. У разі виявлення в проектній документації на будівництво відхилень від вимог законодавства, будівельних норм і правил та нормативних документів, містобудівної документації, вихідних даних на проектування, що належать до інших розділів проектної документації на будівництво, експертна організація повинна поінформувати замовника експертизи про наявні відхилення.

8.9 Під час проведення експертизи відкоригованої проектної документації на будівництво треба враховувати вимоги законодавства України у сфері будівництва, будівельних норм і правил, нормативних документів та вихідних даних на проектування.

Відкоригована проектна документація на будівництво підлягає експертизі в частині, що не відповідає раніше затвердженій проектній документації на будівництво.

8.10 Експертизу відкоригованої проектної документації за рішенням замовника може виконувати:

— експертна організація, яка виконувала експертизу до її коригування, у встановленому порядку;

— експертна організація, яка не виконувала експертизу до коригування проектної документації на будівництво. У такому разі ця експертна організація повинна розглядати проектну документацію на будівництво в обсязі, достатньому для перевірки дотримання вимог законодавства України у сфері будівництва, будівельних норм і правил та нормативних документів, вихідних даних на проектування.

9 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВИДАВАННЯ ПИСЬМОВИХ ЕКСПЕРТНИХ ЗВІТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО

9.1 За результатами експертизи проектної документації на будівництво експертна організація видає її замовнику експертні звіти за відповідними формами.

9.1.1 Експертний звіт щодо розгляду проектної документації на будівництво за всіма необхідними напрямами (додаток А) підтверджує її відповідність законодавству України у сфері будівництва, будівельним нормам і правилам та нормативним документам, вихідним даним на проектування, а також техніко-економічні (технічні) показники та її готовність до затвердження (схвалення) замовником.

Обов'язковою частиною експертного звіту є додаток до нього, який прошивають, засвідчують печаткою експертної організації та в якому мають бути такі основні дані:

— назва проектної організації та її юридична адреса, прізвище та ініціали ГАПа, ГІПа, дані про серії та номери їхніх кваліфікаційних сертифікатів, дати видавання;

— перелік вихідних даних на проектування (згідно з 4.3 ДБН А.2.2-3 [10]);

— інформація щодо класу наслідків (відповідальності) об'єкта;

— інформація щодо класу наслідків (відповідальності), визначеного для кожного об'єкта, що входить до складу комплексу (будови), та класу наслідків (відповідальності), що за сукупними показниками перевищує рівень, установлений для об'єктів з відповідним класом наслідків (відповідальності), що входять до складу комплексу (будови);

— стислий опис основних проектних рішень;

— стислий опис зауваг та внесених змін, прийнятих у ході проведення експертизи (за наявності).

Експертний звіт та обов'язковий додаток до нього підписують ГЕП, відповідальні експерти, що засвідчують відповідними печатками, та експерти (фахівці), яких було залучено до проведення експертизи.

Експертний звіт затверджує керівник експертної організації, його підпис засвідчують печаткою експертної організації.

9.1.2 Експертний звіт щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва (додаток Б) підтверджує її відповідність нормативним вимогам та відповідні технічні показники.

Обов'язковою частиною такого експертного звіту є додаток до нього, який прошивають і засвідчують печаткою експертної організації. У ньому має бути наведено основні дані відповідно до 9.1.1.

Такий експертний звіт оформлюють відповідно до 9.1.1.

9.1.3 Експертний звіт щодо розгляду кошторисної частини проектної документації (додаток В) підписують відповідальний експерт з питань експертизи кошторисної частини проектної документації, що засвідчують відповідною печаткою, та експерти (фахівці), яких було залучено до проведення експертизи, затверджує керівник експертної організації та засвідчує печаткою.

9.1.4 За результатами розгляду проектної документації на будівництво об'єктів з незначними наслідками (СС1), споруджуваних на територіях зі складними інженерно-геологічними та техногенними умовами та із залученням державних коштів, складають експертний звіт за формою додатка Г.

Обов'язковою частиною такого експертного звіту є додаток до нього, який прошивають і засвідчують печаткою експертної організації. У ньому має бути наведено основні дані відповідно до 9.1.1.

Такий експертний звіт оформлюють відповідно до 9.1.1.

9.1.5 За результатами розгляду проектної документації на будівництво в разі виявлення помилок і недотримання нормативних вимог до міцності, надійності та довговічності об'єктів будівництва, їхньої експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, зокрема вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; кошторисної частини проектної документації; санітарного та епідеміологічного благополуччя населення; охорони праці; енергозбереження; екології; пожежної безпеки; техногенної безпеки; ядерної та радіаційної безпеки надають експертний звіт за формою додатка Д.

Обов'язковою частиною такого експертного звіту є додаток до нього, у якому мають бути основні дані відповідно до 9.1.1. У цьому разі зауваги до проектної документації на будівництво зазначають з посиланням на конкретні вимоги законодавчих актів, будівельних норм і правил та нормативних документів, вихідних даних на проектування.

Такий експертний звіт та обов'язковий додаток до нього оформлюють відповідно до 9.1.1.

9.2 Експертні звіти, складені згідно з формами додатків А, Б, В, Г, оформлюють на спеціальних захищених бланках. Оформлення таких бланків для кожної експертної організації може бути індивідуальним з власною нумерацією.

Експертний звіт, складений за формою додатка Д, оформлюють на бланках експертної організації.

Експертну оцінку за результатами експертизи відповідно до 4.9 складають у довільній формі, оформлюють на бланках експертної організації. Її підписують керівник та експерти (фахівці), які здійснювали експертизу.

Експертні звіти (експертні оцінки) за результатами експертизи складають у двох примірниках: один примірник надають замовнику експертизи, другий залишають у справі проектної документації на будівництво, яку зберігають в архіві експертної організації.

9.3 Під час видавання експертних звітів щодо проектної документації на будівництво об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, разом з експертним звітом треба надавати копію кваліфікаційного сертифіката ГЕПа, засвідчену згідно з ДСТУ 4163.

10 ВЕДЕННЯ АРХІВУ СПРАВ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ НА БУДІВНИЦТВО

10.1 Усі матеріали, що стосуються проведення експертизи проектної документації на будівництво по кожному об'єкту будівництва, експертна організація повинна постійно зберігати в архіві або передати на зберігання до спеціалізованої архівної установи.

10.2 Справу експертизи проектної документації на будівництво, яку формують під час її приймання, повинен супроводжувати ГЕП протягом усього часу проведення експертизи. Справу складають з таких матеріалів відповідно до опису залежно від напрямів проведення експертизи:

— інформації щодо проектної документації на будівництво відповідно до 5.3;

— оригіналу або копії договору на проведення експертизи між замовником експертизи та експертною організацією з розрахунком вартості експертизи;

— оригіналів або копій цивільно-правових договорів щодо залучених до проведення експертизи експертів, фахівців;

— оригіналів або копій актів приймання-передачі виконаних робіт;

— листів з питань проведення експертизи проектної документації на будівництво;

— одного примірника експертного звіту та обов'язкового додатка до нього;

— зведеного кошторисного розрахунку із заявленою кошторисною вартістю, засвідченого підписом та печаткою відповідального виконавця проектувальника;

— виправленого зведеного кошторисного розрахунку за результатами експертизи, засвідченого підписом та печаткою відповідального виконавця проектувальника;

— переліку матеріалів, устаткування, меблів, інвентарю, погодженого замовником будівництва, у разі розгляду кошторисної частини проектної документації на будівництво;

— копії вихідних даних, засвідчені замовником згідно з ДСТУ 4163.

10.3 Під час розгляду проектної документації на нове будівництво, реконструкцію за всіма необхідними напрямами з видаванням експертного звіту за формою додатка А у справі треба зберігати матеріали відповідно до 10.2 та копію генерального плану (кресленика-розпланування) у масштабі відповідно до вимог нормативних документів (за потреби їх може бути виправлено за заувагами експертизи).

Під час розгляду проектної документації на реставрацію, капітальний ремонт, технічне переоснащення за всіма необхідними напрямами з видаванням експертного звіту за формою додатка А у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2 та в разі наявності копію генерального плану (кресленика-розпланування) у масштабі згідно з вимогами нормативних документів (за потреби їх може бути виправлено за зауваг експертизи).

10.4 Під час розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва з видаванням експертного звіту за формою додатка Б у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2 та копію кресленика-розпланування в масштабі згідно з нормативними документами.

10.5 Під час розгляду проектної документації на будівництво, зокрема проектної документації на нове будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення об'єктів з незначними наслідками (СС1), з видаванням експертного звіту за формою додатка В у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2.

Під час розгляду проектної документації щодо виконання будівельних робіт з капітального ремонту об'єктів з незначними наслідками (СС1), пов'язаних винятково з поліпшенням експлуатаційних показників, з видаванням експертного звіту за формою додатка В у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2 (крім вихідних даних), копію дефектного акта, затвердженого замовником, і копію завдання на проектування, засвідчені замовником згідно з ДСТУ 4163.

10.6 Під час розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва та щодо її кошторисної частини з видаванням експертного звіту за формою додатка Г у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2 та копію кресленика-розпланування в масштабі згідно з нормативними документами.

10.7 У разі видавання експертного звіту за формою додатка Д у справі зберігають матеріали відповідно до 10.2 та копію генерального плану (кресленика-розпланування) у масштабі згідно з вимогами нормативних документів.

10.8 Усі матеріали, перелічені в 10.2, прошивають (за описом) в одну книгу та передають на постійне зберігання до архіву справ експертизи проектної документації на будівництво.

10.9 Після завершення експертизи надану проектну документацію на будівництво повертають замовнику в обсязі, у якому її було надано для проведення експертизи.

ДОДАТОК А
(обов’язковий)

ФОРМА ЕКСПЕРТНОГО ЗВІТУ

щодо розгляду проектної документації на будівництво

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(Керівник експертної організації)

М.П.

_____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

_____20 _____

місто_____

№ _____

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (позитивний)

щодо розгляду проектної документації на будівництво

за _____
(стадія проектування)

_____
(назва об’єкта будівництва)

Класи наслідків (відповідальності) об’єктів_____

Сукупний показник _____

Примітка 1. Сукупний показник зазначають відповідно до 4.7.

Замовник _____
(назва організації)

Генеральний проектувальник _____
(назва організації)

За результатами розгляду проектної документації на будівництво встановлено, що зазначену документацію розроблено згідно з вихідними даними на проектування з дотриманням вимог (щодо міцності, надійності та довговічності об’єкта будівництва, його експлуатаційної безпеки, у тому числі вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, та інженерного забезпечення; кошторисної частини проектної документації; санітарного й епідеміологічного благополуччя населення; охорони праці; екології; пожежної безпеки; техногенної безпеки; ядерної та радіаційної безпеки; енергозбереження) і може бути **з**атверджено (схвалено) в установленому порядку з такими техніко-економічними (технічними) показниками:

Показник	Одиниця вимірювання	Кількість

Примітка 2. Напрями експертизи зазначають відповідно до 8.6.
Примітка 3. Техніко-економічні показники зазначають згідно з додатками И, К, Л ДБН А.2.2-3 [10].

Обов’язковий додаток до експертного звіту на _____ аркушах.
Примітка 4. Обов’язковий додаток складають відповідно до 9.1.1.

Головний експерт проекту _____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Відповідальні експерти _____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Експерти (фахівці) _____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК Б
(обов’язковий)

ФОРМА ЕКСПЕРТНОГО ЗВІТУ

щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об’єкта будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(Керівник експертної організації)

М.П.

_____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

_____ 20 _____

місто _____

№ _____

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (позитивний)

щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об’єкта будівництва

за _____
(стадія проектування)

_____
(назва об’єкта будівництва)

Класи наслідків (відповідальності) об’єктів _____

Сукупний показник _____

Примітка 1. Сукупний показник зазначають відповідно до 4.7.

Замовник _____
(назва організації)

Генеральний проектувальник _____
(назва організації)

За результатами розгляду проектної документації на будівництво встановлено, що зазначену документацію розроблено з дотриманням вимог щодо міцності, надійності та довговічності об’єкта будівництва, яка має такі технічні показники:

Показники	Одиниця вимірювання	Кількість

Примітка 2. Техніко-економічні показники зазначають відповідно згідно з додатками И, К, Л ДБН А.2.2-3 [10].

Обов’язковий додаток до експертного звіту на _____ аркушах.

Примітка 3. Обов’язковий додаток складають відповідно до 9.1.2.

Головний експерт проекту _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Відповідальні експерти _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Експерти (фахівці) _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК В
(обов’язковий)

ФОРМА ЕКСПЕРТНОГО ЗВІТУ

щодо розгляду кошторисної частини проектної документації

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(Керівник експертної організації)

М.П.

_____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

_____ 20 _____

місто _____

№ _____

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (позитивний)

щодо розгляду кошторисної частини проектної документації

за _____
(стадія проектування)

_____
(назва об’єкта будівництва)

Замовник _____
(назва організації)

Генеральний проектувальник _____
(назва організації)

Заявлена кошторисна вартість, передбачена наданою кошторисною документацією, у поточних цінах станом на _____ 20____ року складала _____ тис. грн., у тому числі:

будівельні роботи — _____тис. грн.;

устаткування, меблі, інвентар — _____тис. грн.;

інші витрати — _____тис. грн.

Із загальної кошторисної вартості виконано_____ тис. грн., у тому числі:

будівельні роботи — _____ тис. грн.;

устаткування, меблі, інвентар — _____ тис. грн.;

інші витрати — _____ тис. грн.

Примітка 1. Такі показники зазначають у разі проведення експертизи проектної документації на будівництво, що підлягала коригуванню.

За результатами розгляду кошторисної документації та зняття зауваг установлено, що зазначену документацію, яка враховує обсяги робіт, передбачені проектом, складено згідно з вимогами ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва».

Загальна кошторисна вартість будівництва в поточних цінах станом на _____ 20 ___ року складає _____ тис. грн., у тому числі:

будівельні роботи — _____ тис. грн.;

устаткування, меблі, інвентар — _____ тис. грн.;

інші витрати — _____тис. грн.

Із загальної кошторисної вартості виконано _____ тис. грн., у тому числі:

будівельні роботи — _____ тис. грн.;

устаткування, меблі, інвентар — _____ тис. грн.;

інші витрати — _____ тис. грн.

Примітка 2. Такі показники зазначають у разі проведення експертизи проектної документації на будівництво, що підлягала коригуванню.

Під час проведення експертизи технічну та технологічну частини проектної документації на будівництво не розглядали.

Відповідальний експерт _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Експерти (фахівці) _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

ФОРМА ЕКСПЕРТНОГО ЗВІТУ

щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва та її кошторисної частини

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(Керівник експертної організації)

М.П.

_____ _____
Підпис Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

_____ 20 ___

місто _____

№ _____

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (позитивний)

щодо розгляду проектної документації на будівництво в частині міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва та її кошторисної частини

за _____
(стадія проектування)

_____
(назва об'єкта будівництва)

Класи наслідків (відповідальності) об'єктів _____

Сукупний показник _____

Примітка 1. Сукупний показник зазначають відповідно до 4.7.

Замовник _____
(назва організації)

Генеральний проектувальник _____
(назва організації)

За результатами розгляду проектної документації на будівництво встановлено, що зазначену документацію розроблено з дотриманням вимог щодо міцності, надійності та довговічності об'єкта будівництва та кошторисної частини проектної документації, яка має такі техніко-економічні показники:

Показник	Одиниця вимірювання	Кількість

Примітка 2. Техніко-економічні показники зазначають згідно з додатками И, К, Л ДБН А.2.2-3 [10].

Обов’язковий додаток до експертного звіту на _____ аркушах.

Примітка 3. Обов’язковий додаток складають відповідно до 9.1.2.

Головний експерт проекту _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Відповідальний експерт _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Експерти (фахівці) _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

ДОДАТОК Д
(обов’язковий)

ФОРМА ЕКСПЕРТНОГО ЗВІТУ

щодо виявлення помилок та недотримання нормативних вимог у проектній документації на будівництво

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(Керівник експертної організації)

М.П.

_____ _____
Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

_____ 20 ___

місто _____

№ _____

ЕКСПЕРТНИЙ ЗВІТ (негативний)

щодо виявлення помилок та недотримання нормативних вимог у проектній документації на будівництво

за _____
(стадія проектування)

_____
(назва об’єкта будівництва)

Класи наслідків (відповідальності) об’єктів _____

Замовник _____
(назва організації)

Генеральний проектувальник _____
(назва організації)

За результатами розгляду проектної документації на будівництво_виявлено помилки та недотримання вимог законодавства України у сфері будівництва, вихідних даних на проектування, будівельних норм і правил та нормативних документів, вимог щодо міцності, надійності та довговічності об’єкта будівництва, його експлуатаційної безпеки, у тому числі вимог з питань створення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, та інженерного забезпечення; кошторисної частини проектної документації; санітарного та епідеміологічного благополуччя населення; екології; охорони праці; енергозбереження; пожежної безпеки; техногенної безпеки; ядерної та радіаційної безпеки, у зв’язку з чим проектна документація на будівництво потребує доопрацювання.

Примітка 2. Напрями експертизи зазначають відповідно до 8.6.

Виправлену проектну документацію на будівництво має бути надано на повторну експертизу.

Обов’язковий додаток до експертного звіту на _____ аркушах.

Примітка 3. Обов’язковий додаток складають відповідно до 9.1.5.

Головний експерт проекту _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Відповідальний експерт _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

М.П. (серія та номер кваліфікаційного сертифіката)

Експерти (фахівці) _____ _____

Підпис Власне ім’я, ПРІЗВИЩЕ

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Закон України «Про архітектурну діяльність»

2 Закон України «Про охорону культурної спадщини»

3 Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»

4 Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»

5 Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668 «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві»

6 Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560 «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»

7 Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури»

8 Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 № 45 «Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01.06.2011 за № 651/19389

9 Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 15.08.2017 № 204 «Деякі питання здійснення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 18.09.2017 за № 1140/31008

10 ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.06.2014 № 163

11 Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи», затверджений наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 21.02.2000 № 32.

Код згідно з ДК 004: 91.040

Ключові слова: відповідальний експерт, головний експерт проекту, експертна організація, експертний звіт, експертиза проекту будівництва, напрями експертизи.

Редактор **Г. Загорулько**

Верстальник **В. Мультян**

Підписано до друку 17.04.2020. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 2,79. Зам. 546. Ціна договірна.

Виконавець
Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр
проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ»)
вул. Святошинська, 2, м. Київ, 03115

Свідоцтво про внесення видавця видавничої продукції до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції від 14.01.2006 серія ДК № 1647